

Notat

Forretningsudvikling & Kommunikation

Direkte tlf. 2795 2148

E-mail joed@hofor.dk

Dato: 13.04.2018
Opgave: Åbenhed i de kommunale selskaber
Afsender: Jörgen Edström
Modtager: Økonomiforvaltningen, Københavns Kommune

Overblik – åbenhed over for borgere i HOFOR

Økonomiforvaltningen i Københavns Kommune har efterspurgt en redegørelse for, hvordan der kan skabes mere åbenhed i selskaberne, således at der tilstræbes størst mulig åbenhed.

Indledning

HOFOR er ejet af otte kommuner. I alle otte ejerkommuner leverer HOFOR vand og afleder spildevand. Desuden forsyner HOFOR København med fjernvarme, bygas, fjernkøling og investerer i vindenergi. Kunderne skal have grønne, sikre og billige forsyningsløsninger, og hvis man ser på prisudviklingen for en københavnerlejlighed de seneste fem år, så er det lykkedes HOFOR at holde den samlede udgift til forsyningerne i ro. Også i HOFORs andre syv kommuner er priserne på vand og spildevand holdt i ro og ligger under eller tæt på landsgennemsnittet.

I de kommende år vil der være fokus på at fastholde den høje drikkevandskvalitet og udvikle nye tilbud i form af blødere vand. Spildevandssystemet bliver udbygget, så det på trods af mere regnvand er muligt at undgå oversvømmelser i byerne, forbedre eller fastholde badevandskvaliteten ved strande og havnebade og sikre vandmiljøet i en række å-systemer. HOFOR vil levere fjernvarme og bygas så miljøvenligt som muligt ved hele tiden at have fokus på at mindske CO₂-udslippet fra produktion og levering. På den måde kan HOFOR være med til at indfri Københavns ambition om at være verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025. At nå det ambitiøse mål kræver også, at HOFORs investeringer i vindenergi lykkes, og at flere af byens virksomheder skifter til den klimavenlige fjernkøling.

Formelle beslutninger

I vedtægterne for HOFOR Forsyning Holding P/S står der, at "selskabet udviser størst mulig åbenhed i forbindelse med sin virksomhed og drager omsorg for, at selskabets årsrapporter og dagsorden for den ordinære generalforsamling er offentlig tilgængeligt senest 1 uge før generalforsamlingen. Selskabet drager tillige omsorg for, at referat af den ordinære generalforsamling gøres offentligt via elektroniske medier senest 4 uger efter generalforsamlingens afholdelse."

HOFORs praksis i forhold til åbenhed hvad gælder formelle beslutninger er som følger:

- Dagsorden og referat af ordinære generalforsamlinger gøres tilgængelige på HOFORs hjemmeside.
- Blandt andet under hensyn til at HOFORs generalforsamlinger afvikles uden ejerkommunernes fremmøde, holder HOFOR hvert år en ejerdag, som politikere og embedsmænd i HOFORs ejerkommuner inviteres til, hvor de gives mulighed for at få en større indsigt i HOFOR.
- I forhold til bestyrelsesarbejdet er der forskellig praksis i HOFOR. Hvad gælder HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildevand Holding A/S bliver orienteringsreferat fra bestyrelsesmøder lagt på hjemmesiden sammen med relevante bilag. I HOFOR Forsyning Holding P/S er de kommercielle aktiviteter langt større, og fortrolighed i bestyrelsesrummet endnu vigtigere. Derfor lægges hverken orienteringsreferat eller bilag på hjemmesiden.
- På hvert møde har HOFORs bestyrelser som fast punkt på dagsordenen: "Oplysninger der kan videreformidles". På denne måde sikres, at bestyrelsen på alle møder drøfter, hvad der kan kommunikeres videre, og praksis er, at det i det samlede materiale til bestyrelsen er markeret, hvilke sider der er fortrolige. Alt andet kan videreformidles.
- HOFOR følger forvaltningslovens aktindsigtsregler.
- I vandselskaberne sikres forbrugerindflydelsen i henhold til lovgivningen blandt andet ved, at mindst to medlemmer af bestyrelsen vælges af vandselskabets forbrugere (forbrugerrepræsentanter). Hensigten er at give forbrugerne større indflydelse og indsigt i vand- og spildevandsselskaberne og skabe bedre grundlag for åbenhed. Forbrugerrepræsentanterne er i mange tilfælde et udmærket bindeled til forbrugerne. I praksis aftales tematiske emner på bestyrelsesmøderne sammen med forbrugerrepræsentanterne for at sikre både den nødvendige prioritering og tid i forhold til de emner, som vurderes være interessante for forbrugerne.
- HOFOR har valgt at udarbejde en uddybet årsrapport, som samler meget information om HOFOR og vores virke. Denne er tilgængelig på www.hofor.dk.
- DANVA har sammen med affaldsbranchen udgivet et 'Kodeks for God Selskabsledelse i Kommunale Forsyningsselskaber'. HOFOR arbejder pt. med en vurdering af, hvordan dette kan inspirere til endnu større tydelighed i rollefordeling og åbenhed.

Information til ejerne

HOFOR udarbejder en kvartalsrapportering til Københavns Kommunes Økonomiudvalg, som omhandler status på servicemål, store indsatser og løbende resultater. Denne er fortrolig, men kunne enkelt tilpasses og blive tilgængelig for borgere.

Fokus på kunder og borgere

HOFOR arbejder for, at kunderne kender virksomheden og er trygge ved at bruge de ydelser og faciliteter, HOFOR tilbyder, f.eks. rådgivning og selvbetjeningsløsninger. Det skal være enkelt og attraktivt at være kunde i HOFOR.

Størstedelen af kundehenvendelserne til HOFOR besvares i kundecentret. Der er hvert år mere end 110.000 henvendelser på telefon, mere end 85.000 skriftlige henvendelser, og HOFOR er ude hos kunderne ca. 20.000 gange. Virksomheden har i 2017 fortsat haft fokus på at benytte sig af flere selvbetjeningsmuligheder. Ved akutte driftsforstyrrelser står vagtstationen telefonisk til rådighed 24 timer i døgnet hele året, ligesom HOFOR har en døgnbemandet presse- og kommunikationsvagt, der kan sørge for information til kunderne ved fx. større driftsforstyrrelser.

Der er igangsat et projekt, som skal forbedre kunderejsen i HOFOR, så kundetilfredsheden øges, og kundehåndteringen bliver mere effektiv. Det skal være nemt for kunderne at komme i kontakt med HOFOR – ikke kun hvis der er tale om akutte hændelser, men også hvis de har spørgsmål om deres forsyning eller ønsker gode råd om energibesparelser. I de kommende år tages en række initiativer til at gøre det mere attraktivt og nemmere at være kunde i HOFOR.

Nedenfor er eksempler på de indsatser HOFOR arbejder med for at skabe mere åbenhed over for kunder og borgere:

- Øget fokus på selvbetjening, så kunderne mere enkelt – og præcis når det passer dem – kan ordne praktiske sager, fx flytninger, aflæsning af målere, se forbrug over tid og få inspiration til at spare på vand og varme
- Vi har ændret vores system for målerudskiftning hos kunderne, så de nu kan bestille en tid, der passer dem, i stedet for at vi selv fastlægger dag og klokkeslæt. Samtidig er vi begyndt at servicere både aften og morgen – dvs. "skæve" tidspunkter for HOFOR, men en god service over for kunderne
- Vi har forenklet indgangen til HOFOR både på telefon og mail
- 75 % af kunderne er fortsat på "papir", da vi ikke kan tvinge kunderne over på e-boks. Dette er både dyrt og uhensigtsmæssigt for såvel kunderne som HOFOR. Vi kører kampagner for at ændre dette, da e-boks i dag er en hurtig og etableret kanal direkte til de enkelte kunder.
- Alle 350 medarbejdere, som har direkte kundekontakt, skal på intern videreuddannelse i håndtering af kunder i 2018
- Vi har via Energispringsamarbejdet og den generelle indsats med intelligent energistyring og vandforbrugsinformation en unik platform for dialog med kunderne, rådgivning af dem samt understøttelse af deres eget arbejde med at spare på vand og varme jf. nedenfor

Udgangspunktet for vores arbejde med at forbedre både service og tilgængelighed for kunderne er meget korte svartider til kunderne både i telefon (60 sek.), på mails og breve (2 dage). Afvigelser fra dette er en sjældenhed.

Klageniveauet er konstant i absolutte tal – ca. 500 klager om året for hele HOFOR – på trods af øget aktivitet (fx gravearbejder), og på trods af at byen er vokset med 100.000 flere københavnere i de senere år.

Ressourcebevisthed

En væsentlig del af åbenheden over for kunder og borgere er arbejdet med at understøtte vand- og energibesparelser. Det er vigtigt for HOFOR, at vi formidler og understøtter kundernes egne initiativer, og at vi videreudvikler vores indsatser inden for dette område.

Energisparetiltag

2017 var året, hvor HOFOR for alvor fik gjort omverdenen opmærksom på vigtigheden af korrekte og validerede energidata, og hvordan disse kan bruges til at indføre energistyring og derved optimere driften. HOFOR har derfor også deltaget i en lang række konferencer, arbejdsgrupper og informationsmøder med relevante offentlige og private organisationer for at skabe en bedre forståelse for, at det er nødvendigt at have fokus i den nævnte rækkefølge. Denne indsats vil fortsat være i fokus.

Fokus på data og energirigtig drift var i 2017 omdrejningspunktet for HOFORs Teknisk Akademi på varme. Akademiet er et gratis tilbud til driftsfolk, driftsledere og bestyrelsesmedlemmer i HOFORs forsyningsområde. På akademiet kan de opnå konkret viden om energistyring, afkøling, fjernvarmeanlæg og komponenter og få tips og tricks til, hvordan man let kommer i gang med at spare energi.

ForsynOmeter

HOFORs varmekunder – og nu også i stigende grad vandkunder – har taget godt imod ForsynOmeter-løsningen, som er HOFORs intelligente energistyringssystem. ForsynOmeter gør det muligt for kunderne at reagere, hvis der opstår højere forbrug af vand og varme end nødvendigt, eller hvis afkølingen af fjernvarmevandet ikke er god nok. Det har betydet, at kunderne har reduceret forbruget og CO₂-udledningen, sparet penge og har forbedret afkølingen. Behovet for udvikling af systemet, så ForsynOmeter kan blive endnu bedre, har betydet, at HOFOR i efteråret har foretaget en opdatering af systemet, så vi i 2018 kan introducere nye tiltag, der kan være med til at gøre besparelserne i forbrug og penge endnu større.

Københavns Kommune har fået ForsynOmeter-systemet opsat for alle sine ejendomme. På baggrund af de gode resultater – og som verdens første hovedstad med intelligent

energistyring på alle sine ejendomme – vandt kommunen i 2017 en pris, som hvert år uddeles af det internationale klimanetværk C40 for at hylde de byer, der gør en indsats for at mindske udledningen af CO₂.

Samtidig har HOFORs energirådgivere brugt data til at opsøge boligforeninger og kontorejendomme med dårlig udnyttelse af energien med henblik på at optimere driften.

Sommerluk-kampagnen

HOFOR var i 2017 igen initiativtager til den landsdækkende Sommerluk-kampagne, som gennemføres i samarbejde med miljøorganisationen Energitjenesten og en lang række andre NGO'er, virksomheder og forsyningsselskaber.

De seks hovedbudskaber i årets kampagne, som alle sætter fokus på lette og billige energibesparelsetiltag hos den enkelte fjernvarmekunde, var Luk langsomt, Sommerluk, Varmt brugsvand, Utætte varmtvandsbeholdere og Teknisk Isolering. I forbindelse med kampagnen stiller HOFOR viden og materialer gratis til rådighed for de deltagende virksomheder, NGO'er og forsyningsvirksomheder. Igen i år var kampagnen en succes med stor opmærksomhed i medier og presse.

Partnerskabet Energispring

HOFOR deltager aktivt som projektpartner i Energispring sammen med Københavns Kommune og store bygningsejere, andelsboligforeninger, udlejere, administratorer og interesseorganisationer. Partnerne arbejder for at energioptimere og har et mål om at skære tre pct. af energiforbruget i løbet af projektets første år. Der kommer løbende endnu flere partnere med i Energispring, som nu også støttes økonomisk af Grundejernes Investeringsfond og Energistyrelsen.

Partnerskabet har i det forgangne år afholdt flere workshops med fokus på blandt andet databenchmark, energirigtig drift og performancetest. Resultatet for Energisprings første år er en samlet energibesparelse på 2,6 pct. i de ejendomme, som indgår i partnerskabets fælles databenchmark.

Vandsparetiltag

HOFORs vandsparetiltag sigter mod at reducere det samlede vandforbrug og få kunderne til at bruge vand med omtanke, undgå vandspild og sikre det rene grundvand for fremtidige generationer.

I 2017 har HOFOR sat yderligere fokus på kundernes adfærd omkring at bruge vand i hverdagen. Ny og mere brugbar viden om den aktuelle adfærd har givet mulighed for at udvikle rådgivning og information, som er mere målrettet og opfattes mere relevant, hvilket giver anledning til en adfærdændring og i sidste ende en vandbesparelse. I forlængelse af denne viden er udarbejdet et vandsparekit målrettet kunder i

etageejendomme. Vandsparekittet, som kan findes på www.hofor.dk, indeholder blandt andet en guide samt materialer til at sætte fokus på vandforbruget. Ligeledes er der udviklet korte videofilm, der viser tips og tricks til at spare på vandet.

Tidligere års pilotforsøg har vist, at der er en del vand at spare ved at investere i energirigtige tekniske løsninger. Især har det vist sig, at der er meget at spare i forhold til det varme vand. Denne viden indarbejdes i et teknisk vandspareakademi, som tilbydes til alle driftsfolk blandt kunderne i HOFORs forsyningsområde. I 2017 deltog 300 driftsfolk i teknisk vandspareakademi. I samarbejde med driftsfolk fra flere boligselskaber har der været fokus på løbende toiletter, og kampagner har medført store vandbesparelser.

Igen i 2017 har HOFORs vandsparerådgivning været ude at hjælpe både børn og voksne til at spare på vandet og undgå vandspild. I alt har ca. 3.000 børn i indskolingen og mellemtrinnet modtaget undervisning via Vandheltene og Det Mobile Science Center. HOFOR har med vandspareaktiviteter mødt mere end 20.000 borgere ved diverse miljø- og kulturevents i bl.a. København, Albertslund og Brøndby.

Vi har også et samarbejde med Sydhavnens borgergruppe om at styrke indsatsen vedrørende besparelser, og vi har et samarbejde med DTU/AUC om at gøre Sydhavnen til en grønnere bydel.

Besøg i HOFOR

ENERGI & VAND i Valby er HOFORs besøgscenter. Besøgscentret drives i et samarbejde mellem HOFOR og Københavns Kommune. I løbet af 2017 har ENERGI & VAND fået mulighed for at huse CALL Copenhagen, som er et "living lab" for klimatilpasning, og derudover har besøgscentret videreudviklet HOFOR Showrooms tilbud til borgere, fagfolk og VIPs samt uddannet tusindvis af skoleelever i HOFORs ejerkommuner.

ENERGI & VAND Science Center har i 2017 haft fokus på at udvikle undervisning i klimatilpasning af Harrestrup Å til 7.-10. klasse. I den forbindelse har besøgscentret indgået et partnerskab om klimatilpasning med Korsager Skole, Damhusengens Skole og Lykkebo Skole, som alle ligger nær Harrestrup Å og vil blive påvirket af Harrestrup Å-projektet.

HOFOR Showroom har i 2017 været velbesøgt, primært med forløbet "Vand, Spildevand og Klimatilpasning". I 2017 har der desuden været fokus på at udvikle temaet Energiforsyning og CO₂-neutralitet. I alt har der været 50 grupper på besøg fra både ind- og udland.

Der var i 2017 i alt 20.600 besøgende på ENERGI & VAND. Alle ejerkommuner har benyttet ENERGI & VANDs besøgstilbud.

Collaboratorium for Klimatilpasning har i 2017 haft fokus på at finde midler til borgerinddragelse i lokal klimatilpasning. Det er lykkedes at opnå midler fra Vandsektorens Udviklings- og Demonstrationsprogram (VUDP) til at gennemføre et toårigt pilotprojekt Klimatilpasning bag hegnet og derudover indkøbe drone og teknik, der gør det muligt at realisere projektet.

Kommunikation

HOFOR har omtrent en million kunder, og de spiller en væsentlig rolle. I dag benytter HOFOR sig af alt fra events og presse til regninger og gravearbejder for at få udbredt kendskabet til virksomheden.

HOFOR havde sat nogle ambitiøse mål for presseindsatsen i 2017. Alligevel gav de 1.337 omtaler, HOFOR fik i løbet af året i de prioriterede, primære medier, en PR-score væsentligt over virksomheder, HOFOR kan sammenlignes med. Det lykkedes også i meget høj grad at få budskaber om grøn, sikker og billig forsyning ud i pressen og dermed understøtte fortællingen om virksomhedens vision.

Hofor.dk er en vigtig kanal til kommunikation med kunderne, og i løbet af 2017 var der op mod 1,5 mio. unikke sidevisninger af sitet. De mange besøg på hofor.dk var fordelt på 540.000 unikke brugere – en kraftig stigning siden 2016, hvor 406.000 unikke brugere klikkede ind på hofor.dk.

HOFOR kommunikerer også med kunder via de sociale medier LinkedIn og Facebook. På LinkedIn er der flere end 5.400 personer, der følger med i HOFORs opslag, som primært har et employer branding-sigte. På Facebook har HOFORs knap 5.000 følgere bl.a. fået kundeinformation om blødere vand, masser af sparetips på vand og varme, og på dette medie er der også mulighed for hurtigt at reagere på en debat, der er oppe i tiden. Et eksempel er et opslag i kølvandet på debatten om indførelse af skolevand på flaske i starten af 2017. Med en simpel grafik og lidt humor nåede HOFORs budskab om postevandets fortræffeligheder vidt omkring. Knap 416.000 visninger blev det til på Facebook, og opslaget blev også viderebragt i diverse medier.

HOFOR arbejder løbende på at optimere kommunikationen om gravearbejder til borgere og brugere af byen. Her er skiltning, nyhedsbrevet "Undskyld vi går i vejen", pressemeddelelser, vej møder, åbent hus-arrangementer og foldere eksempler på nogle af de kanaler, der bruges alt efter gravearbejdets omfang. Facebook er også blevet en kanal til info om gravearbejde – eksempelvis da to små film med historiker Allan Mylius Thomsen skulle få københavnere til at tage en omvej ved Kompagnistræde, eller da

naboer blev inviteret til at hente en rosenplante i Enghaveparken, inden gravearbejdet startede.

HOFOR lancerede en ny hjemmeside 1. marts 2018, hvor fokus er kunder og kommunikation til borgere. Hensigten er, at kunderne hurtigere og nemmere skal kunne få svar på deres spørgsmål, og hele opbygningen tager udgangspunkt i kundernes behov. Eksempler på dette er "find din stophane", hvor kunderne kan søge efter placeringen af deres stophane på adressen, og et interaktivt skybrudskort, hvor alle projekter i gang vises og beskrives. Derudover arbejdes der via hjemmesiden generelt på flere muligheder for selvbetjening, så kunderne i højere grad bliver uafhængige af åbningstiden og nemt kan få løst deres ærinder, præcis når det passer dem.

HOFOR har en række andre mere specifikke initiativer rettet mod åbenhed over for kunder og borgere. Eksempler herpå er:

- Der afholdes et NGO-møde én gang om året, hvor aktuelle emner drøftes med grønne organisationer
- Der er fokus på endnu bedre kommunikation i forbindelse med anlægsarbejder.
- Der er en særlig service på hjemmesiden, hvor alle kan finde information om gravearbejder under "Driftsinfo", som på den nye hjemmeside er blevet en del af topmenuen og kan tilgås fra alle sider på sitet.
- Der er tilknyttet kommunikative projektledere på alle større projekter, som fokuserer på dialogen med naboer og erhvervsdrivende
- I forbindelse med lanceringen af blødere vand i Brøndby var der fokus på en særlig informationsindsats til borgere i samarbejde med Brøndby Kommune. Dette videreføres og vil danne grundlag for det videre arbejde med indførelse af blødere vand i resten af HOFORs forsyningsområde.
- I forbindelse med arbejdet med at opføre Amagerværkets nye flisfyrede kraftværksblok BIO4 lægges der stor vægt på åbenhed og nærhed til naboer blandt andet ved nyhedsbreve og mulighed for direkte henvendelse til HOFORs projekt ved oplevede forstyrrelser.
- Der er et fast samarbejde mellem HOFOR og Københavns Kommune om kommunikation til borgerne, før skybrudssæsonen starter. Hvis DMI varsler skybrud, har HOFOR sammen med kommunen en kommunikationsplan for information og råd til borgerne.

Notat

Emne: Redegørelse om mere åbenhed i de kommunale selskaber

Fra: Metroselskabet

Til: Københavns Kommune

Kopi til:

Dato: 2018-04-16

Metroselskabet har modtaget henvendelse fra Københavns Kommune af den 26. februar 2018 med anmodning om at udarbejde en redegørelse over muligheder for mere åbenhed i selskabets arbejde. Redegørelsen skal tage udgangspunkt i den protokolbemærkning som fremgår af Københavns Kommunes Økonomiudvalg, der på møde den 20. februar 2018 afgav fig. protokolbemærkning: *"Forvaltningen opfordres til at komme med et bud på en måde at skabe mere åbenhed i de kommunale selskaber, så kommunens borgere kan få et større indblik i det arbejde, der udføres i den"*.

Metroselskabet har på baggrund heraf udarbejdet nedenstående redegørelse. Metroselskabet tilstræber at sikre stor åbenhed i selskabets arbejde og videregiver således en lang række informationer om selskabets arbejde gennem flere forskellige medier, såsom pressemeddelelser, hjemmeside, informationer til kommunerne og staten (som også offentliggøres) mv. Herudover er selskabet underlagt en række aftaler og regler om åbenhed samt en række begrænsninger, der blandet andet fremgår af forvaltningsloven.

Regelgrundlag

Det fremgår af principaftalen om etablering af Metroselskabet, at selskabet – for at sikre, at borgerne så vidt muligt kan få oplysninger om selskabets aktiviteter - skal være omfattet af reglerne om offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Af § 14 i "Lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S" – vedtaget i Folketinget den 1. juni 2007 fremgår det, at Metroselskabet er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og at lov om Folketingets Ombudsmand gælder for Metroselskabet. Metroselskabet modtager og behandler løbende anmodninger om aktindsigt fra borgere, medier mv.

Orientering af selskabets ejere

I Metroselskabets vedtægter er det fastlagt, at selskabet i forhold til ejerne er forpligtet til at orientere disse om interessentskabets status og udvikling samt øvrige væsentlige forhold på interessentskabsmøder, ved kvartalsrapportering og på kvartalsmøder. Herudover kan selskabet orientere interessenterne ved udsendelse af skriftlig orientering, såfremt forholdet ikke kan afvente indkaldelse af interessentskabsmøde eller kvartalsrapportering.

Selskabet skal endvidere på begæring stille enhver oplysning om interessentskabets virksomhed til rådighed for interessenterne, medmindre dette er i strid med ufravigelige bestemmelser i lovgivningen.

Bestyrelsen er desuden forpligtet til at orientere interessenterne om forhold vedrørende interessentskabets virksomhed, som er af væsentlig økonomisk, politisk eller strategisk betydning, herunder om hændelser, der medfører større fravigelser i tidligere udmeldte forventede økonomiske resultater, væsentlige ændringer i interessentskabets strategi og beslutninger af stor strategisk rækkevidde.

Interessentskabet orienterer i kvartalsrapporteringer og på kvartalsmøder interessenterne om anlægsprojektets fremdrift i forhold til forudsætningerne og de specificerede milepæle. Orientering af interessenterne skal så vidt muligt ske i så god tid, at interessenterne får den fornødne tid til at forholde sig til den konkrete sag. Kvartalsrapporter, halvårsregnskab og årsregnskab offentliggøres på selskabets hjemmeside og materialet til interessentskabsmøderne med ejerne er tilgængeligt fra selskabets hjemmeside og datacvr.virk.dk. Herudover kan der begæres aktindsigt i materiale, der er fremsendt til ejerne i forbindelse med kvartalsmøder.

Metroselskabet igangsatte i 2016 et systematisk arbejde for at sikre, at selskabets ledelsesdokumenter efterlever de krav og anbefalinger, der er til god selskabsledelse i forhold til Statens ejerskabspolitik og anbefalinger for god selskabsledelse fra Komiteen for god Selskabsledelse.

For visse af ledelsesdokumenterne er der krav til og anbefaling om offentliggørelse. Dette angår bl.a. kommissorier for de af bestyrelsen nedsatte udvalg/komiteer, kommunikationsstrategien og vederlagspolitikken. Dokumenterne indgår - sammen med en række øvrige ledelses- og styringsdokumenter - i "Metroselskabets kompendium for god selskabsledelse", der offentliggøres på m.dk.

Orientering af offentligheden

Metroselskabets bestyrelse har tidligere drøftet mulighed for at sikre åbenhed i selskabets arbejde. Metroselskabets bestyrelse har blandt andet et fast punkt på dagsordenen, hvorunder det besluttes at offentliggøre informationer fra bestyrelsesmøderne på selskabets hjemmeside.

Metroselskabets bestyrelse tager en lang række kommercielle beslutninger der har væsentlig betydning for selskabets økonomi. I forbindelse med en tidligere drøftelse af mulighed for åbenhed i bestyrelsesarbejde har selskabet modtaget kammeradvokatens rådgivning om at selskabets bestyrelse som kollegium skal iagttage rammerne af forvaltningslovens § 27, hvilket betyder at det kun er oplysninger, der med sikkerhed ikke skader selskabet, selskabets ejere eller tredjemand der kan offentliggøres.

Det er endvidere kammeradvokatens klare vurdering, at det enkelte bestyrelsesmedlem har tavshedspligt om alt, hvad der foregår i bestyrelsen. Dette gør sig gældende uanset om det måtte være et emne, der er undergivet aktindsigt efter offentlighedsloven eller forvaltningsloven, som selskabet er underlagt. En undtagelse herfor er oplysninger, der er almindeligt kendt, eller som kan skaffes fra andre tilgængelige kilder.

Metroselskabets bestyrelse behandler på hvert møde informationer for driften af metroen samt status for selskabet store anlægsaktiviteter mv. Stort set alle disse informationer og data, er også offentlige. Metroselskabet offentliggør og udleverer blandt andet løbende nedenstående informationer der kan opdeles i følgende kategorier, der uddybes nedenfor:

- Data og information og nyhedsartikler på m.dk
- Anmodninger om information
- Årsrapporter mm.

Data og information på m.dk

Metroselskabet offentliggør en række forskellige oplysninger på selskabets hjemmeside - m.dk. Oplysningerne opdateres med nye informationer, når disse er relevante. Områderne her er bl.a.:

- aktiviteterne på byggepladser
- informationer om arbejdsulykker
- information om støjmålinger
- mulighed for erstatning til naboer
- driftsinformationer, passagerprognoser og kundetilfredshedsanalyser
- opgraderinger, vedligehold og driftsforstyrrelser

Metroselskabets hjemmeside er opbygget, så den kan give svar på spørgsmål fra både passagerer, naboer, journalister, samt offentligheden i øvrigt. Der er oprettet særlige sider for de enkelte byggepladser. Her oplyses om byggeaktiviteten på de enkelte byggepladser og om andre oplysninger, der er relevant for naboerne. Endvidere oplyses der om, hvordan man som nabo kan få adgang til yderligere informationer. Metroselskabet har endvidere en Facebook side, hvor selskabet er dialog med kunder, naboer og andre interesserede.

Metroselskabet udgiver en række nyhedsartikler på henholdsvis m.dk og magasinet Metronyt, der uddeles i Metrotogene. Selskabets hjemmeside har sider, der indeholder pressemeddelelser og nyhedsartikler,

Anmodninger om information

Metroselskabet bliver jævnligt kontaktet og er i dialog med en række af forskellige personer, såsom naboer, journalister, studerende mv., der ønsker at få udleveret oplysninger eller data. Metroselskabet imødekommer i langt de fleste tilfælde disse anmodninger, og deler tilgængelige oplysninger og data, når det efterspørges.

Årsrapporter mm.

Metroselskabets udarbejder jf. selskabslovgivning en årsrapport. Selskabets interessenter modtager endvidere også i forbindelse med kvartalsmøder mv. selskabets regnskabsmeddelelser og kvartalsrapporter. Årsrapporten anvendes derfor også til at give en bred kreds af interessenter indsigt i selskabets aktiviteter. Metroselskabet udgiver endvidere en CSR-rapport, hvorigennem selskabet rapportere på en lang række aktivitet, der understøtter selskabets kerneopgaver.

Det er i Metroselskabets vedtægter indskrevet, at interessentskabet skal have status af en klasse D-virksomhed, hvorfor Metroselskabet ifølge årsregnskabsloven har pligt til at udarbejde, indsende og offentliggøre en årsrapport og en halvårsrapport til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Dette sikrer offentligheden et troværdigt indblik i det enkelte selskabs økonomi. Herudover offentliggøres begge rapporter også på Metroselskabets hjemmeside, hvor også kvartalsrapporter fremgår. Metroselskabet offentliggør også dets CSR rapporter på m.dk.

Afrunding

Selskabets bestyrelse har over det sidste 1½ år arbejdet med at offentliggøre informationer fra bestyrelsesmøderne for at udvide selskabets åbenhed. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at drage nogen entydig konklusion på denne ekstra åbenhed.

Udover diskussionerne på selskabets bestyrelsesmøder, som søges åbnet via ovenstående initiativ, er langt de fleste informationer om selskabet allerede offentlige tilgængelige via selskabets hjemmeside, Facebook, kommunikation til ejerne, som er offentlig tilgængelig etc.

Derudover er selskabet omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven og selskabets ejere kan på anmodning opnå enhver oplysning om selskabets aktiviteter under hensyn til gældende lovgivning, ligesom de løbende orienteres gennem blandt andet kvartalsmøder mv. om status på selskabets aktiviteter.

Notat

Til:
CST
Kopi til:
EST, MSK

Sagsnummer
Sag-467222
Movit-3688707

Sagsbehandler MLL
Direkte +45 36 13 15 05
Fax -
MLL@moviatrafik.dk

CVR nr: 29 89 65 69
EAN nr: 5798000016798

13. april 2018

Åbenhed i de kommunale selskaber dnp

Administrerende direktør Peter Stensgaard Mørch, Københavns Kommunes økonomiforvaltning, har 28. februar 2018 skrevet til bl.a. Movia med anmodning om at gøre rede for, hvordan Movia kan skabe mere åbenhed, for derved at efterleve Økonomiudvalgets protokolbemærkning fra 20. februar 2018:

"Forvaltningen opfordres til at komme med et bud på en måde at skabe mere åbenhed i de kommunale selskaber, så kommunens borgere kan få et større indblik i det arbejde, der udføres i dem".

Movia forstår Københavns Kommunes henvendelse således, at der med åbenhed overvejende primært tages sigte på bestyrelsens arbejde, herunder de sager, som behandles i bestyrelsen, og deres afgørelse.

Movia følger de almindelige regler om åbenhed, således som disse følger af offentlighedsloven. Åbenhed er desuden knæsat som princip i Movias vedtægt § 18, stk.3, hvoraf fremgår, at bestyrelsen tilstræber mest mulig åbenhed og offentlighed omkring selskabets arbejde, bl.a. med bestyrelsens dagsordner lagt ud på selskabets hjemmeside. Selve bestyrelsesmøderne er dog ikke offentlige.

Krav til åbenhed er også reguleret i bestyrelsens forretningsorden, som er gentiltrådt på seneste bestyrelsesmøde 4. april i år. Her reguleres offentlighedens adgang til at få indsigt i bestyrelsessager og –dokumenter, jf. § 7:

§ 7

Bestyrelsens møder er lukkede for offentligheden. Bestyrelsen kan dog beslutte at åbne for offentlig adgang til behandlingen af de åbne dagsordenspunkter. Dagsordenen gøres tilgængelig på selskabets hjemmeside 2 dage inden mødet. Medmindre bilag anses for og er mærket som fortrolige, offentliggøres disse sammen med dagsordenen på hjemmesiden.

Stk. 2

Bilag vedrørende fortrolige sager, dvs. sager der behandles som lukkede punkter på dagsordenen, offentliggøres ikke. Fortrolige bilag omfatter bl.a. fortrolige sager, herunder:

- *Personsager*
- *Sager om køb og salg af fast ejendom*
- *Sager om afgørelse af udbud og licitationer og indgåelse af kontrakter*
- *Øvrige sager med højt diskretionsbehov, eller hvor særlige hensyn til øvrige parter i den kollektive trafik gør sig gældende.*

Formanden kan beslutte, at andre sager, oplysninger og materiale, som er omfattet af forretningsordenens § 12, stk. 2, ej heller offentliggøres inden bestyrelsesmødet. Enhver sag til behandling i bestyrelsen ledsages af administrationens indstilling om offentlighed.

Det har siden maj 2012 været et krav til bestyrelsesindstillinger at sager, der indstilles behandlet på lukket dagsorden, skal ledsages af administrationens begrundelse herfor, ligesom det skal oplyses, om sagen kan offentliggøres efter behandlingen enten i sin helhed eller dele heraf. I det omfang hele eller dele af en sag kan offentliggøres, sker dette. Det indgår ligeledes som fast punkt i bestyrelsesindstillinger, hvordan og til hvem sagerne og deres afgørelse efterfølgende kommunikerer.

En optælling af bestyrelsesindstillinger i 2017 viser, at bestyrelsen i alt har haft 75 sager til behandling i 2017, hvoraf 24 svarende til en tredjedel har været behandlet på lukket dagsorden, hovedsageligt af forretningshensyn, herunder hensyn til udbud og forhandlinger, samt øvrige fortrolighedshensyn.

Åbenhed gælder også adgangen til indsigt i bestyrelsens beslutninger, jf. forretningsordenens § 7, som offentliggøres på Movias hjemmeside med skyldig hensyntagen til de fortrolige sager.

Københavns Kommune beder endvidere Movia vurdere, om der f.eks. kan fastlægges en procedure, således at sagerne gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt. Movia bemærker hertil, at den nuværende praksis med offentliggørelse to dage inden bestyrelsesmødet sikrer, at bestyrelsesmedlemmerne har haft rimelig lejlighed til at gøre sig bekendt med det ofte omfangsrige bestyrelsesmateriale, inden sagerne bliver tilgængelige for offentligheden.

Sendt på mail til

Københavns Kommune

Økonomiforvaltningen

Att. William Axelsen

Den 19. april 2018

Åbenhed i forhold til borgerne, Arena CPHX P/S

Selskabet er et delvist ejet kommunalt selskab¹, hvis formål er, at eje og udleje Royal Arena i Ørestaden. Der er ikke andre driftsaktiviteter i selskabet.

Selskabet tilstræber størst mulig åbenhed, i forhold til borgerne, hvilket er forsøgt sikret, blandt andet, ved at følgende bestemmelse er indsat i Selskabets vedtægter, jf. § 15:

” Selskabets dokumenter skal være undergivet aktindsigt efter principperne i offentlighedsloven, dvs., hvis det er foreneligt med selskabets og operatøren af selskabets multiarenas forretningsmæssige og økonomiske interesser, herunder udførelsen af selskabets og operatørens forretningsvirksomhed, hvis det ikke er skadeligt for deres konkurrencemæssige stilling eller kan medføre økonomisk tab og ikke er uforeneligt med private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet. I tilfælde af tvivl træffer bestyrelsen den endelige beslutning om, hvorvidt et dokument skal være omfattet af aktindsigt efter ovennævnte principper”.

Selskabet vurderer alle henvendelse fra borgerne om aktindsigt, med udgangspunkt i foranstående bestemmelse.

Selskabet besvarer henvendelser fra borgerne hurtigst muligt. Den endelige besvarelse af en henvendelse vil ske under hensyntagen til at det kan kræve forudgående undersøgelser.

Der er ikke udarbejdet en egentlig procedure for henvendelser fra borgerne, hvilket heller ikke er tiltænkt. Årsagen her til skal findes i, at der pt. er en ansat, en direktør, i Selskabet, hvorfor henvendelser ofte vil blive rettet til vedkommende. Selskabets bestyrelse modtager også henvendelser fra borgerne. For at sikre en ensartet tilbagemelding til borgerne, varetages denne som udgangspunkt af Selskabets direktør.

Selskabet har en hjemmeside, der er under opdatering, men denne vil fortsat indeholde oplysninger om, hvordan Selskabets direktør kan kontaktes direkte og om Selskabets ejerkreds. Hjemmesiden indeholder mulighed for pressenyt, årsregnskaberne vil fremgå samt at der fortsat vil være information om byggeriet.

Selskabet vurderer ikke at der er behov for tiltag i forhold til, at skaffe borgerne yderligere indsigt, da der for nuværende gives indsigt i det omfang det vurderes muligt.

---

¹ 50/50 med Fonden Realdania

NOTAT

Redegørelse til Københavns Kommunes Økonomiforvaltning vedr. åbenhed i Hovedstadens Beredskab I/S

Som et §60-fællesskab er Hovedstadens Beredskab I/S at betragte som en art 'specialkommune' og er dermed underlagt samme offentligtretlige lovgivning som kommuner, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Den politiske beslutningsproces

Hovedstadens Beredskabs bestyrelsesmøder er dog lukkede for offentligheden, idet de jf. styrelsesloven er at sidestille med møder i stående udvalg. Dette fremgår blandt andet af Vejledning om kommunale fællesskaber, april 2016, fra Social- og Indenrigsministeriet og afspejles tillige i § 3 stk. 5 i bestyrelsens forretningsorden.

Hovedstadens Beredskab offentliggør bestyrelsens åbne dagsordenspunkter og bilag senest 7 hverdage før mødets afholdes på www.hbr.dk. Jf. § 4 stk. 6 i bestyrelsens forretningsorden.

Derudover offentliggøres referatet for de åbne dagsordenspunkter ligeledes på fællesskabets hjemmeside samtidig med, at referatet sendes til mødedeltagere og ejerkommuner.

Det fremgår af bestyrelsens forretningsordens § 6 stk. 4, at punkter på dagsordenen, som omhandler sager af fortrolig karakter, anonymiseres i fornødent omfang inden offentliggørelse. Hovedstadens Beredskab bestræber sig på at sikre størst mulig åbenhed i dagsordenspunkterne til bestyrelsen. Det betyder blandt andet, at det i forhold til de punkter, der omhandler fortrolige oplysninger, vurderes, om §60-fællesskabet med fordel kan åbne selve dagsordenspunktet og anføre eventuelle fortrolige forhold i lukkede bilag. Titlen på lukkede dagsordenspunkter vil, i en eventuel anonymiseret form, fremgå af den åbne dagsorden.

12-04-2018

Sagsnr.
2018-0003520

Dokumentnr.
2018-0003520-2

Virksomhedsstrategi
Bag Rådhuset 3
1550 København V

www.hbr.dk

På det enkelte bestyrelsesmøde er orientering om forventede dagsordenspunkter til det kommende bestyrelsesmøde et fast punkt på dagsordenen. De forventede punkter fremgår af dagsordenspunktet.

Kommunikation fra bestyrelsen er ligeledes et fast punkt på bestyrelsens dagsorden, hvor der blandt andet med afsæt i drøftelserne på mødet træffes beslutning om eventuel særskilt – primært ekstern – kommunikationsindsats.

Ovenstående skulle gerne svare på spørgsmålet om, hvilke procedurer Hovedstadens Beredskab har for i størst muligt omfang at gøre sager tilgængelige for offentligheden.

Af Hovedstadens Beredskabs hjemmeside fremgår endvidere:

- Navnene på bestyrelsens medlemmer og på formandskabet.
- Bestyrelsens mødedatoer i indeværende år.
- Centrale styringsdokumenter, herunder: Vedtægter, Ejerstrategi, Beredskabspolitik, Den fælles risikobaserede dimensionering (plan, der beskriver risikoprofilen for ejerkommunerne og redningsberedskabets organisation og dimensionering mv.) samt interessentskabets årsberetning.

Den generelle informationsindsats

Hovedstadens Beredskab har en aktiv kommunikationsstrategi, herunder strategi for sociale medier (Facebook, Twitter og LinkedIn). På Hovedstadens Beredskabs hjemmeside finder man jf.

offentlighedslovens § 17 bl.a.:

- Overordnet information om redningsberedskabets arbejdsområder, opgaver og organisation.
- Aktuelle nyheder, som er relevante for borgere og presse.
- Information om aktuelle arrangementer, som f. eks. åbent hus for borgere og institutioner samt døgnrapport over det seneste døgns operative indsatser.
- Aktiv information for pressen om, hvordan de døgnet rundt kan kontakte Hovedstadens Beredskab.
- Selvbetjeningsløsninger/blanketter blandt andet i forhold til varetagelsen af vores myndighedsopgaver.
- Vejledning om, hvordan man klager og søger aktindsigt.
- Årsrapporter og regnskab.
- Relevante links.

Det er endvidere muligt, at følge Hovedstadens Beredskab på Twitter, hvor redningsberedskabet dagligt informerer borgere og presse om beredskabets operative indsatser, og Facebook hvor formålet er

forebyggende information og kampagner med henblik på at oplyse og involvere borgerne.

NOTAT

Sendt pr. mail til Jesper Svensson

03-04-2018/KEH/ck

J.nr. 210004 / Dok.nr.: 94197

Redegørelse til Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen

Mere åbenhed i de kommunale selskaber

Indledning

Økonomiudvalget i Københavns Kommune har på møde d. 20. februar 2018 afgivet protokolbemærkning til Økonomiforvaltningen kvartalsrapportering på København Kommunes større selskaber:

'forvaltningen opfordres til at komme med et bud på en måde at skabe mere åbenhed i de kommunale selskaber, så kommunens borgere kan få et større indblik i det arbejde, der udføres i dem'.

Økonomiforvaltningen ønsker en redegørelse fra CTR senest mandag d. 16. april.

Redegørelse om åbenhed i CTR

For at give interessentkommunernes borgere bedst muligt indblik i det arbejde vi udfører, kan vi oplyse følgende:

- CTR's bestyrelse besluttede på møde d. 4. december 2013, jf. pkt. 6, at iværksætte åbenhed i CTR's forvaltning.
CTR har således offentliggjort dagsorden, bilag og referater fra bestyrelsens møder siden 4. december 2013 på www.ctr.dk. Bestyrelsen tager stilling til fortrolighed på hvert møde, idet der kan være enkelte bilag, som af f.eks. forhandlingsstrategiske årsager ikke offentliggøres. For sådanne bilag vil det fremgå af den offentliggjorte dagsorden, at sagen har været behandlet CTR's bestyrelse, men er fortrolig.
- Siden april 2017 har vi udgivet et nyhedsbrev om aktuelle sager i CTR. Nyhedsbrevet sigter mod at fortælle historier om virksomhedens opgaver, samarbejdspartnere og rolle i hovedstadsområdet varmeforsyning i et uformelt og ikke-teknisk sprog. Nyhedsbrevet er tilgængeligt på vores hjemmeside for alle.

- Ved større renoveringsarbejder har vi løbende information på vores hjemmeside til de berørte borgere, fx underboringen på Åboulevarden
- CTR's administration er p.t. ved at undersøge mulighederne for at opgradere vores hjemmeside med henblik på dels at gøre den mere borgervenlig og informativ. Den nuværende hjemmeside blev etableret i 2009. Der sigtes mod et hjemmesidedesign, som tilpasses tidssvarende formater og brugeradfærd, og som gør det lettere for borgere og andre hurtigt at finde frem til relevant indhold. Den ny hjemmeside vil også gøre det muligt at koble bestyrelsesmateriale, virksomhedsinformation, rapporter/analyser og nyhedsbrev således, at hjemmesiden giver et samlet indblik i det arbejde CTR udfører.

Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
Rådhuset
1599 København V

16. april 2018

Sagsnr.
Dok. nr. 18/17, 18/10
Initialer DFR/akh

Side 1 af 2

Att. Adm. direktør Peter Stensgaard Mørch

Åbenhed i de kommunale selskaber

Tak for din henvendelse vedr. mere åbenhed i de kommunale selskaber.

På ARC har vi stor fokus på åbenhed.

Vi har som udgangspunkt ikke lukkede punkter på vores bestyrelsesdagsordner, medmindre det drejer sig om personrelaterede sager eller sager, hvor ARCs kommercielle position i forhold til en leverandør vil blive forringet, såfremt indholdet i det pågældende punkt kommer til leverandørens viden. Bestyrelsesmaterialet lægges på First Agenda og sendes i papirform til de bestyrelsesmedlemmer, der måtte ønske det. Endvidere formidles bestyrelsesmaterialet elektronisk til de medarbejdere i ejerkommunerne som ønsker det og til hele ARCs ledelseskreds.

På ARCs hjemmeside finder man en oversigt over bestyrelsen og den øverste ledelse på ARC. På hjemmesiden finder man også bl.a. årsrapporter, nøgletal, bæredygtighedsrapport, CSR politik og leverandør klausuler.

ARC følger Moderniseringsstyrelsens retningslinjer om god offentlig adfærd mht. repræsentation og gaver samt Personaleadministrativ Vejledning (PAV) i forbindelse med tjenesterejser.

ARC modtager løbende aktindsigtsbegæring og tilstræber altid at svare på disse inden for de fastsatte frister, idet ARC dog ofte går i dialog med den, der begærer aktindsigt, for at forstå hvad der bedes om, således at det administrative ressourceforbrug til opgaven minimeres.

Det har altid været et fokusområde for ARC at være åbne for offentligheden. Vi modtager hvert år mere end 8.000 besøgende på ARC, både skoleelever og studerende, politikere og erhvervsfolk samt en række udenlandske delegationer, der kommer for at se, hvordan det er lykket for ARC at kombinere Waste to Energy med bynær beliggenhed og borgertilfredshed. På ARCs hjemmeside er det muligt direkte at bestille et besøg/rundvisning på ARC. Ligeledes stiller ARC ofte op til både borgermøder og til møder i kommunalbestyrelser og udvalg.

Som en del af ARCs åbenhed tilstræber vi en god og ærlig kommunikation med vores naboer både på Vindmøllevej og på de enkelte genbrugspladser. Vi har derfor både et opdateret naboelement på vores hjemmeside, ligesom vi løbende udsender relevant information på mail til de naboer, der har tilmeldt sig ordningen. En ordning vi gennem tiden har fået meget ros for af vores naboer.

På det førstkommende bestyrelsesmøde i ARC den 3 maj 2018 vil ARCs åbenhedsprofil blive behandlet. Såfremt der besluttet ændringer vil vi orientere yderligere.

Venlig hilsen

Dan Fredskov

A handwritten signature in blue ink that reads 'Dan Fredskov'.

Direktør

Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
Rådhuset
1599 København V

18. maj 2018

Sagsnr.
Dok. nr. 18/17, 18/10
Initialer AKH

Side 1 af 1

Att. Adm. direktør Peter Stensgaard Mørch

Åbenhed i de kommunale selskaber

I forlængelse af mit brev dateret 16. april 2018 vedrørende mere åbenhed i de kommunale selskaber, kan jeg oplyse, at ARCs bestyrelse på møde den 3. maj 2018 har besluttet, at oplysninger om bestyrelsens rejser, seminarer og vederlag samt bestyrelsesmateriale og protokoller fremover gøres tilgængelige på ARCs hjemmeside.

Venlig hilsen

Dan Fredskov
Direktør

Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
Rådhuspladsen 1
1550 København V

Den 20. marts 2018
Linda Sørensen (LNS)
Sagsnr. 15-00606

Att.: Adm. Dir. Peter Stensgaard Mørk

Mere åbenhed i de kommunale selskaber

Kære Peter Stensgaard Mørk,

På Vestforbrænding har vi haft fokus på åbenhed i en længere årerække – vi har som udgangspunkt ikke lukkede punkter på vores bestyrelsesdagsordner, der ligesom det underlæggende materiale lægges ud på Affaldsforum, hvor det er tilgængeligt for bestyrelsesmedlemmer og teknisk/administrativt personale i vores ejerkommuner (ca. 850 personer). Dertil kommer, at vi skriver udførlige referater fra bestyrelsesmøderne, der ligeledes lægges ud på Affaldsforum.

Af nyere tiltag i forhold til åbenhed kan nævnes vores nye hjemmeside, der blev lanceret i 2016 samt vores adfærdskodeks, som blev introduceret i 2017.

Et af målene med vores nye hjemmeside i 2016 var at komme nærmere vores interessenter (interne såvel som eksterne), ved at sætte billede samt navn og kontaktoplysninger på alle medarbejdere med lederansvar på Vestforbrænding – uagtet om det er ledende medarbejdere på vores genbrugsstationer, behandlingsanlæg eller i centrale funktioner i vores administration i Glostrup.

Ovenstående initiativ har givet anledning til en del positive tilbagemeldinger. På samme hjemmeside er det også muligt at tilmelde sig vores månedlige "åbne besøgsaften", hvor alle er velkomne til at komme og høre mere om den lange værdikæde, vi dækker i affalds- og energiverdenen her på Vestforbrænding.

Målene med vore adfærdskodeks fra 2017 var mange. Herunder at vi i forhold til vores eksterne interessenter gerne ville skabe transparens i rammerne for afholdelse af udgifter her på Vestforbrænding. Og ligeså vigtigt, at vi i forhold til vores interne interessenter kunne skabe nogle trygge rammer for at deltage eller være vært ved afholdelse af repræsentationsudgifter, samt at modtage eller afgive gaver.

1/2

VESTFORBRÆNDING

EIBY MOSEVEJ 219
2600 GLOSTRUP

TLF 44 85 70 00
FAX 44 85 70 01

MAIL VESTFOR@VESTFOR.DK
WEB WWW.VESTFOR.DK

EAN 5798009042118
CVR 10866111

Vores adfærdskodeks, der blev godkendt på et bestyrelsesmøde i 2017, ligger tilgængeligt for gæster i vores reception og er samtidig tilgængeligt for alle på vores hjemmeside.

I tillæg til ovenstående kan nævnes, at vi ofte stiller op til borger- og dialogmøder i vores ejerkommuner.

Med venlig hilsen

Peter Basland
Direktør
Vestforbrænding

Bilag: Adfærdskodeks for Vestforbrænding dateret af 31. maj 2017

Adfærdskodeks

for afholdelse af eksterne og interne repræsentationsudgifter, samt afgivelse og modtagelse af interne og eksterne gaver

Udarbejdet af:

Kammeradvokaten
Advokatfirmaet Poul Schmith

for Vestforbrænding I/S
Den 31. maj 2017

VESTFORBRÆNDING

Formålet med denne folder er, at opstille retningslinjer for afholdelse af eksterne og interne repræsentationsudgifter, samt for afgivelse og modtagelse af interne og eksterne gaver. Der opstilles også retningslinjer for proceduren for godkendelse samt dokumentationskrav ved afholdelse af udgifter.

Denne folder skal fungere som et værktøj i dagligdagen for Vestforbrændings medarbejdere og ledelse. Det er hensigten, at man nemt kan slå op i det, og finde vejledning om, hvilke udgifter, der kan afholdes, og hvilke udgifter, der normalt ikke kan afholdes.

I sidste ende vil der altid være tale om en konkret vurdering, hvorfor folderen ikke ukritisk kan lægges til grund i alle tilfælde.

Ekstern repræsentation

Vestforbrænding er vært for arrangementer målrettet eksterne samarbejdspartnere, forretningsforbindelser eller interessenter.

Repræsentationen skal have til formål at fremme Vestforbrændings interesser og arbejde, og ske på økonomisk forsvarlig vis.

VEJLEDENDE TAKSTER	Omkostningstype	Takst
	Middag inkl. drikkevarer (aften)*	700-800 kr. pr. kuvert
	Frokost inkl. drikkevarer*	300-450 kr. pr. kuvert
	Reception inkl. drikkevarer*	30-75 kr. pr. kuvert
	Gaver, blomster og lign.	Maks 700 kr.
	Møder (kaffe, te, brød, frugt, vand)	75 kr. pr. kuvert

*Det gøres opmærksom på, at der ikke bør afholdes udgifter til tobak og spiritus.

Intern repræsentation

Vestforbrænding afholder udgifter til personaleforplejning og personalegoder til ansatte og/eller ledelse for at etablere, bevare og styrke et godt arbejdsklima i Vestforbrænding, eller påskønne en særlig indsats.

Repræsentationen skal have til formål at fremme Vestforbrændings interesser og arbejde, og ske på økonomisk forsvarlig vis.

RECEPTIONER	Reception	På Vestforbrændings regning, hvis
	Rund fødselsdag	Passende arrangement og fremtrædende medarbejder*
	Særlige jubilæer	Passende arrangement og fremtrædende medarbejder*
	Tiltrædelsesreception	Medarbejderens stilling og kontaktnet kan begrunde afholdelse af reception**
	Fratrædelsesreception	Medarbejderens stilling, ansættelsestid og begrundelsen for fratræden kan begrunde afholdelse af reception. Kan afholdes i videre omgang end tiltrædelsesreceptioner.*

*Anbefalet beløbsgrænse 30-50 kr. pr. kuvert

INDKØB AF GAVER	Formål	Gave
	Jubilæer	Kan påskønnes med en gave**
	Fratrædelser	Kan påskønnes med en gave i samme omfang som jubilæer**
	Ansattes almindelige fødselsdage	Privat finansiering
	Fødselsdagsgaver til eksterne samarbejdspartnere	Kan påskønnes med en beskeden gave, fx en boggave eller 2-3 flasker vin

**Det anbefales, at gaver som vin, chokolade og blomster holdes under den grænse, der gælder for skattefri julegaver fra arbejdsgiveren (2017-beløb: 800 kr.)

FAGLIGT SEMINAR	Kategori	Vejledende retningslinje
	Oplægsholder	Der kan afholdes udgifter til oplægsholder i forbindelse med et fagligt seminar
	Efterfølgende middag og evt. arrangement	Udgifter skal ligge inden for beløbsgrænser for "Middage og arrangementer", jf. nedenfor.
	Udgifter til leje af lokale	Udgift må fordeles på de deltagende. Samlet beløb pr. deltager for leje af lokale, bespisning og evt. arrangement må ikke overstige den anbefalede beløbsgrænse for "Middage og arrangementer", jf. nedenfor.
MIDDAGE OG ARRANGEMENTER	Kategori	Beløb
	Udgangspunktet	500 kr.
	Efter en konkret vurdering, hvor følgende forhold gør sig gældende: <ul style="list-style-type: none"> • Kuvertprisen omfatter mere end en middag • Der er tale om et arrangement, der kun afholdes en gang årligt • Der er tale om en meget særlig begivenhed • Der vil være en vis ekstern deltagelse 	500-1.000 kr.
Efter en konkret vurdering, hvor følgende forhold gør sig gældende: <ul style="list-style-type: none"> • Der er tale om et mindre arrangement, som afholdes flere gange i løbet af et år 	200-500 kr.	
REJSER	Kategori	Vejledende retningslinje
	Indhold	Cirka 2/3 af rejsens program skal vedrøre forhold, der er i virksomhedens interesse, fx studiebesøg
		Cirka 1/3 af rejsens program kan være turistprægede aktiviteter
	Pris	Ca 3.000 kr. pr. person pr. overnatning med alt inkluderet falder som udgangspunkt inden for rammerne af det økonomisk forsvarlige
	Egenbetaling	Hvis der ydes egenbetaling, udvider det rammerne for turistprægede aktiviteter
Ledsager	Kan som altovervejende hovedregel ikke medtages	

Ledsager kan som det klare udgangspunkt ikke medtages på rejser. Ledsager kan medtages på middage, hvis arrangementet forudsætter, at der medbringes ledsager.

Modtagelse af gaver

Ansatte eller ledelse i Vestforbrænding modtager gaver på grund af deres ansættelse i Vestforbrænding.

Ansatte i Vestforbrænding skal fremstå saglige og upartiske overfor samarbejdspartnere og leverandører.

UDGANGSPUNKTET

Ansatte i Vestforbrænding bør undlade at tage imod en gave eller fordel, hvis den har sammenhæng med vedkommendes ansættelse.

GAVER, DER KAN MODTAGES

Formål	Gave	Eksempel på gave
Arrangementer af personlig karakter, fx fødselsdag, jubilæum eller afsked	Mindre/beskedene gave kan modtages	2-3 flasker vin, bog, chokolade, blomster
I forbindelse med højtider, fx jul eller nytår	Mindre/beskedene gave kan modtages	2-3 flasker vin, bog, chokolade, blomster
Taknemmelighedsgaver, hvis uhøfligt at gaven returneres	Mindre/beskedene gave kan modtages	Blomster, vin, chokolade
Kutymemæssige gaver ved tjenestelige besøg fra eller i udlandet	Værtgave kan modtages	Fx en bog om det pågældende land

Gaven skal altid vurderes konkret i den enkelte situation. I tvivlstilfælde skal spørgsmålet forelægges den relevante leder, som må tage stilling til, hvorvidt gaven kan modtages.

Deltagelse i arrangementer

Ansatte eller ledelse i Vestforbrænding modtager invitationer til deltagelse i arrangementer på grund af deres ansættelse i Vestforbrænding.

Ansatte i Vestforbrænding skal fremstå saglige og upartiske overfor samarbejdspartnere og leverandører.

FAGLIGT INDHOLD

Arrangement	Hvem kan deltage	Betingelser
Arrangement med rent fagligt indhold, som arrangeres af andre virksomheder/samarbejdspartnere	Ansatte, som skal holde sig opdateret inden for sit fagområde	Skal aftales med relevant leder

REPRÆSENTATIVT FORMÅL

Arrangement	Hvem kan deltage	Betingelser
Arrangement med et repræsentativt formål – fx en interesse om at knytte eller bevare forretningsmæssige forbindelser til Vestforbrænding	Medarbejdere på chefniveau eller derover Øvrige medarbejdere kan deltage efter aftale med relevant leder	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal være tale om offentligt kendte arrangementer, som ikke er målrettet Vestforbrænding eller den enkelte ansatte • Medarbejderen skal alene optræde som repræsentant for Vestforbrænding • Arrangementet må ikke have karakter af en gave • Arrangementet skal være sædvanligt • Medarbejderen må ikke påtage sig usaglige forpligtelser over for arrangøren

Ledsager må kun medbringes, hvis medarbejderen selv betaler for ledsageren, eller når det efter indbydelsen eller arrangementets karakter er en tradition for eller forventning om, at medtage en privat ledsager

Godkendelsesprocedurer

✓ Over grænseværdier og indenfor rammerne af eksempler

Udgifter *over grænseværdier* eller udgifter, som rækker ud over de eksempler, som fremgår af denne folder, skal forelægges direktionen med henblik på godkendelse, inden udgiften afholdes.

✓ Under grænseværdier og indenfor rammerne af eksempler

Medarbejdere på chefniveau eller derover kan afholde udgifter til repræsentation uden yderligere godkendelse under forudsætning af, at udgiften ligger *under de grænseværdier*, eller er i overensstemmelse med de eksempler, der fremgår af dette adfærdskodeks.

✓ Alle udgifter

Medarbejdere skal have udgifter til repræsentation godkendt af den relevante chef, inden de afholdes.

Dokumentationskrav

Afholdelse af repræsentationsudgifter

Formål med repræsentation, sted og tidspunkt, deltagernes navne samt deltagernes tilhørsforhold skal anføres på hvert udgiftsbilag.

Afholdelse af udgifter til gaver

Gavegiver, gavemodtager, anledningen og tidspunktet for afgivelsen af gaven skal anføres.

Til: Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen

25. april 2018

Fra: By & Havn

Emne: Redegørelse for åbenhedspolitik i By & Havn

Åbenhedspolitik i By & Havn

19. april 2018

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab.

1. Baggrund

Københavns Kommune har i brev af 28. februar 2018 anmodet en række kommunalt ejede selskaber, herunder By & Havn, om en redegørelse for, hvordan der kan skabes mere åbenhed i selskabet, således at By & Havn tilstræber størst mulig åbenhed.

Af brevet fremgår, at Københavns Kommune er opmærksom på, at det bl.a. af hensyn til selskabernes forhandlingsposition kan være nødvendigt at behandle sager fortroligt, f.eks. på bestyrelsesmøderne. Derfor bedes By & Havn vurdere, om der kan fastlægges en procedure, så sagerne gøres tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt; indledningsvis måske kun med en kort beskrivelse af sagen.

By & Havn ønsker størst mulig offentlig indsigt i virksomhedens aktiviteter og forretningsområder.

Fortrolighed om salgsprocesser er dog afgørende for, at By & Havn kan fastholde sin forretningsmæssige forhandlingsposition omkring arealudviklingsaktiviteter, lejeaftaler, udviklingsprojekter mv., så selskabet kan skabe den forudsatte indtjening til ejerne. Af hensyn til By & Havns forhandlingsposition ved fremtidige arealsalg, udviklingsprojekter, lejeaftaler mv. og efterfølgende forhandlinger kan der derfor ikke gives fuld offentlig indsigt i disse sager. De konkrete salg, projekter mv. offentliggøres dog efterhånden, som sagerne udvikles og aftalerne er endelige.

Nedenfor er i punkt 2 redegjort for, hvordan By & Havn allerede i dag arbejder med åbenhed om selskabets opgaver, mens der i punkt 3 er redegjort for hvilke tiltag, der implementeres fremadrettet.

2. By & Havns åbenhedspolitik i dag

By & Havn arbejder allerede i dag med at skabe størst mulig åbenhed om selskabets aktiviteter, og der er flere måder, hvorpå borgerne får indsigt i By & Havns forretning, jf. nedenfor.

2.1 Åbenhed i byudviklingsaktiviteterne og i havnedriften

2.1.1 Byudvikling

By & Havn har tidligt i byudviklingsfasen fokus på dialogen med de lokale beboere og virksomheder i selskabets udviklingsområder. I nye byområder arrangeres f.eks. jævnligt naboinformationsmøder, ligesom det er muligt at stille spørgsmål via diverse kontaktformularer på hjemmesiderne. Herudover deltager By & Havn i en opstartsperiode i grundejerforeningerne og hjælper med opstarten af grundejerforeringssekretariater, som kan overtage den videre dialog, når By & Havn ikke længere er grundejer.

Ved særligt bylivs- og borgerrettede projekter involveres borgere, foreninger og relevante organisationer i udviklingen af projekterne via bl.a. workshops, dialogmøder mv.

For at give størst muligt indblik i byudviklingsaktiviteterne tilbyder By & Havn guidede ture i udviklingsområderne i Nordhavn og Ørestad. Det er primært for faglige grupper såsom arkitekter, planlæggere, virksomheder mv., men flere gange årligt er der også offentlige ture, som annonceres på hjemmesiden og i relevante medier.

2.1.2 Havnedriften

For havnedriften er dialogen med borgerne meget fokuseret på at skabe en sikker havn, hvor reglerne for færdsel i havnen kommunikeres via hjemmesiden, hvor også kontaktoplysninger fremgår. Der er også løbende dialog med borgerne om de mange aktiviteter, der ønskes gennemført i havnen i sommermånederne, som f.eks. festivaler og enkeltstående begivenheder.

2.2 Hjemmesider og sociale medier

By & Havn prioriterer kommunikation og dialog med borgerne via hjemmesider og sociale medier meget højt, idet der også her besvares henvendelser fra borgere, foreninger, organisationer mv., ligesom selskabet på disse platforme informerer om nye projekter og aktiviteter i havnen og i byudviklingsområderne. Hjemmesiderne informerer som udgangspunkt bredt om overordnede selskabsforhold, større salg, byudviklingskonkurrencer mv. På de sociale medier informeres om lokale projekter og aktiviteter på facebooksider dedikeret de enkelte byudviklingsområder, projektaktiviteter, havnedrift, parkering mv.

2.2.1 Økonomirapportering på hjemmesiden

Selskabet offentliggør kvartalsrapporter, halvårsrapporter, årsrapporter og langtidsprognoser om selskabets økonomi. Der er også et mere forklarende afsnit om selskabets økonomi med svar på hyppigt stillede spørgsmål, som er nemmere tilgængeligt og mere forklarende end den løbende økonomirapportering.

2.2.2 Bestyrelses- og ejerrelateret materiale på hjemmesiden

Efter godkendelse i bestyrelsen offentliggør selskabet alle selskabsmeddelelser og kvartals-, halvårs- og årsrapporter på hjemmesiden. Hjemmesiden indeholder også indkaldelse og protokol fra interessentskabsmøderne, ligesom der findes informationer om bestyrelse og direktion, forretningsstrategi, overholdelse af anbefalingerne om god selskabsledelse, vedtægter, lovgrundlag, kommissorium for revisionsudvalget og CSR-politik.

2.3 Åbenhed i bestyrelsesarbejdet

På bestyrelsesmøderne godkender bestyrelsen jævnligt enten en kvartalsrapport, en halvårsrapport eller en årsrapport om selskabets økonomi. Umiddelbart efter bestyrelsesmødet offentliggøres økonomirapporteringen med en pressemeddelelse og oversendelse af økonomirapporten til Erhvervsstyrelsen. Rapporteringen kommer også på By & Havns hjemmeside, jf. afsnit 2.2.1.

På de fleste bestyrelsesmøder godkender bestyrelsen også beslutninger vedrørende selskabets arealer og lejemål. Det kan være forhandlingsmandater, salg, ibrugtagning, arkitektkonkurrencer mv. Disse beslutninger offentliggøres ikke nødvendigvis umiddelbart efter bestyrelsesmøderne, idet der ofte er knyttet efterfølgende forhandlinger til arealsagerne. Men når salg, ibrugtagning, forhandlinger mv. er afsluttet, kommer det altid til offentlighedens kendskab, hvad der skal ske med et givent areal og hvem, der har købt det. Af hensyn til fremtidige salg og forhandlinger er salgspriser dog ofte fortrolige.

2.4 Borgerhenvendelser

Borgerne har også via forskellige kontaktformularer på By & Havns hjemmeside mulighed for at stille spørgsmål til virksomheden om alle forhold relateret til virksomheden og dens drift. Det benytter mange borgere sig af, og selskabet prioriterer besvarelsen af spørgsmål højt, fordi forretningsområderne byudvikling og havnedrift naturligt tiltrækker stor offentlig interesse.

By & Havn overvåger løbende udviklingen i borgerhenvendelser og tilpasser borgernes kontaktmuligheder ud fra mængden af henvendelser. Der er således etableret en særlig spørgefunktion for borgerne i Nordhavn, fordi der er mange byudviklingsaktiviteter i gang i det område i øjeblikket – og dermed mange spørgsmål fra borgerne. Parkering er et andet område, hvor der er etableret en særlig kontaktadgang.

Ud over de borgerhenvendelser, selskabet selv svarer på, bidrager selskabet i betydeligt omfang til svar på de spørgsmål, der stiles til og behandles af ejerne fra borgere m.fl.

2.5 Aktindsigt

Endelig er By & Havn som offentligt ejet selskab underlagt Lov om offentlighed i forvaltningen, hvorfor borgere har adgang til aktindsigt i virksomheden.

2.6 Opsummering

By & Havn prioriterer allerede i dag åbenhed om selskabets aktiviteter meget højt, og har på hjemmesiden en lang række dokumenter om selskabsforhold og beslutninger fra bestyrelsen.

Selskabet efterlever også sin forpligtelse til åbent at besvare mange løbende henvendelser fra borgere, interessegrupper, organisationer mv. via forskellige kanaler som hjemmesiden, sociale medier, lokale samarbejder, kontaktformularer mv. På grund af den store offentlige interesse for selskabets aktiviteter optimerer By & Havn løbende disse kontaktkanaler.

3. Fremtidige åbenhedsinitiativer i By & Havns aktiviteter

By & Havn har på baggrund af henvendelsen fra Københavns Kommune overvejet, hvordan åbenheden om selskabets forhold kan forbedres samtidig med, at den nødvendige fortrolighed bibeholdes.

3.1 Årshjul

Der udarbejdes en beskrivelse af bestyrelsens arbejde hen over bestyrelsesåret. Her vil det f.eks. fremgå, hvornår bestyrelsen planmæssigt behandler kvartalsrapporter, finansstrategi, forretningsorden og forretningsstrategi samt hvornår revisionsudvalget mødes.

Beskrivelsen lægges på selskabets hjemmeside og vil ligeledes indeholde oplysning om datoer for årets mødet.

3.2 Nyt fra bestyrelsen

Bestyrelsen drøfter i dag på hvert bestyrelsesmøde hvilke sager, der skal behandles fortroligt.

Fremadrettet vil punktet blive erstattet af et punkt med "Nyt fra bestyrelsen", hvor bestyrelsen i en kort tekst kommenterer på de sager, bestyrelsen har behandlet på mødet.

Punktet kædes således bl.a. sammen med f.eks. kvartalsrapportering, når en sådan har været på bestyrelsesmødet.

Efter hvert bestyrelsesmøde vil indholdet af punktet blive offentliggjort på selskabets hjemmeside.

3.3 Selskabsdokumenter på selskabets web

I dialog med bestyrelsen vil der løbende blive lagt en række dokumenter på selskabets hjemmeside som supplement til de dokumenter, der allerede i dag forefindes (som er

- Oplysninger om ejerforhold
- Lovgrundlag
- Vedtægter
- Bestyrelse
- Bestyrelsens forretningsorden
- Direktion
- Bestyrelsens arbejde, herunder opfølgning på anbefalinger om god selskabsledelse
- Selskabsmeddelelser
- Kvartalsrapporter
- Halvårs- og årsrapport
- Forretningsstrategi
- Langtidsbudgetter
- CSR-politik
- Kommissorium for revisionsudvalget
- Dokumenter fra interessentskabsmøderne).

De dokumenter, der løbende vil blive tilføjet efter dialog med bestyrelsen, er:

- Instruks for direktionen
- Interessentskabskontrakt
- Forsikringsstrategi
- Finansstrategi.

3.4 Fokuseret hjemmeside

En række af de ting, der allerede i dag ligger tilgængelige på selskabets hjemmeside, ligger spredt, men der vil blive indarbejdet en "åbenhedsside" om selskabet, der samler alle ovenstående, og derved øger offentlighedens mulighed for at danne sig et overblik.